

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський політехнічний фаховий коледж

РОЗГЛЯНУТО ТА УХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
коледжу 31.08.2023 №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

С. С. Сидоренко / Станіслав КАСЬЯН

31.08.2023

Положення

**про порядок розробки та затвердження навчальних
планів підготовки здобувачів освіти у
Дніпровському політехнічному фаховому коледжі**

м. Дніпро, 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

1.1. Положення про порядок розробки та затвердження навчальних планів підготовки здобувачів освіти у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі регламентує порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр.

1.2. Положення розроблене на підставі Закону України «Про фахову передвищу освіту» № 2745-VIII від 06.06.2019 р. (зі змінами), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» № 1187 від 30.12.2015 р. (зі змінами), наказу МОН «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» № 408 від 20.04.2018 р. і Положення про організацію освітнього процесу у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі.

1.3. У Дніпровському політехнічному фаховому коледжі на підставі відповідної освітньо-професійної програми за кожною спеціальністю розробляється навчальний план, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін в годинах та кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми підсумкового контролю.

1.4. Основні терміни:

1.4.1. Фахова передвища освіта – освіта, розроблена для формування та розвитку певної освітньої кваліфікації, яка буде підтверджувати здатність особи виконувати спеціалізовані завдання у певній галузі професійної діяльності. Особи, які здобувають фахову передвищу освіту на основі базової середньої освіти одночасно здобувають у закладі освіти обов'язкову повну загальну середню освіту. Після завершення навчання вони отримують відповідний документ про здобуття повної загальної середньої освіти.

1.4.2. Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

1.4.3. Європейська система трансферу і накопичення кредитів (англ. ECTS, European Credit Transfer and Accumulation System) – це кредитна система, яка пропонує спосіб вимірювання, порівняння, трансферу і накопичення результатів навчання. Ця система створена для полегшення визнання результатів навчання, що здобуваються у різних закладах фахової передвищої освіти, а також результатів неформального та інформального навчання. Система ECTS базується на принципах взаємної довіри учасників і передбачає виконання правил щодо всіх її складників: ECTS-кредитів, ECTS-оцінок, Угоди про навчання і зарахування кредитів.

1.4.4. Здобувачі фахової передвищої освіти – студенти, слухачі, інші

особи, які здобувають освіту в закладі фахової передвищої освіти за будь-яким видом та формою освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

1.4.5. Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів фахової передвищої освіти, що засвідчується відповідним документом про фахову передвищу освіту.

1.4.6. Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання.

1.4.7. Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача фахової передвищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як орієнтовно, 60 кредитів ЄКТС.

1.4.8. Освітньо-професійна (освітня) програма (далі ОПП) – система освітніх компонентів фахової передвищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їхнього вивчення, кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, потрібних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), які повинен опанувати здобувач відповідного ступеня фахової передвищої освіти.

1.4.9. Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

1.4.10. Навчальний план – це нормативний документ закладу фахової передвищої освіти, який складається на підставі освітньо-професійної програми і визначає перелік та обсяг обов'язкових і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік освітнього процесу, форми та засоби проведення підсумкового контролю.

1.4.11. Робочий навчальний план – це похідний документ навчального плану, який розробляється на кожний навчальний рік, в якому конкретизується планування навчальної роботи, передбаченої навчальним планом.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Навчальний план містить загальні відомості та складається з таких розділів: графік освітнього процесу, практична підготовка, державна підсумкова атестація (для навчального плану на основі базової середньої освіти), атестація здобувачів фахової передвищої освіти, план освітнього процесу, перелік навчальних кабінетів і лабораторій, пояснення до навчального плану. Навчальні плани у Дніпровському політехнічному фаховому коледжі складаються для освітньо-професійного ступеня фахової передвищої освіти фаховий молодший бакалавр.

2.1. Загальні реквізити відомості

- повна назва органу управління, до сфери управління якого належить заклад освіти (Міністерство освіти і науки України або ін.);
- повна назва закладу фахової передвищої освіти;
- вид плану (навчальний);
- освітньо-професійний ступінь (фаховий молодший бакалавр);
- назва освітньо-професійної програми;
- шифр та найменування галузі знань;
- код та найменування спеціальності;
- назва спеціалізації (за наявності);
- форма здобуття фахової передвищої освіти;
- назва освітньої кваліфікації;
- назва професійної кваліфікації (за наявності);
- термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (в роках);
- рівень освіти, на основі якого здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти;
- гриф «ЗАТВЕРДЖУЮ» з підписом керівника закладу фахової передвищої освіти із зазначенням дати та скріпленням печаткою закладу освіти.

Нормативний термін підготовки здобувачів фахової передвищої освіти для освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр складає в залежності від спеціальності та освітньо-професійної програми 120 – 180 кредитів ЄКТС (на основі повної (профільної) середньої освіти).

Шифр та назва галузі знань, шифр та назва спеціальності повинні відповідати:

- а) ліцензії Дніпровського політехнічного фахового коледжу;
- б) переліку галузей знань (спеціальностей), за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти.

2.2. Графік освітнього процесу

У графіку освітнього процесу обов'язково визначаються роки (курси) навчання за відповідною освітньо-професійною програмою, на кожний з яких

передбачається обсяг теоретичного та практичного навчання, види та терміни практик, терміни підсумкового контролю, канікул, атестації. Вводяться відповідні позначки для названих складових. Наводиться таблиця зведеного бюджету часу (в тижнях), яка в залежності від схеми підготовки фахівців може мати декілька варіантів.

Графік освітнього процесу для здобувачів фахової передвищої освіти за денною формою навчання розробляється з урахуванням наступного:

- тривалість навчального року для здобувачів фахової передвищої освіти як правило, складає 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів становить сумарна тривалість канікул (крім останнього року навчання, тривалість якого орієнтовно, складає 44 тижні, з яких 2 тижні – канікули);
- тривалість теоретичного навчання, обов'язкової практичної підготовки, підсумкового контролю, виконання індивідуальних завдань та підготовки до атестації орієнтовно, складає 40 тижнів на рік;
- тривалість теоретичного навчання впродовж періоду навчання визначається як різниця його загальної тривалості та підсумкового контролю, практик, атестацій, виконання випускних кваліфікаційних робіт;
- тривалість підсумкового контролю визначається з розрахунку: як правило, не менше 2-3 днів підготовки на один екзамен;
- тривалість екзаменаційної сесії визначається з розрахунку: як правило, не менше 2-3 днів підготовки на один екзамен;
- на атестацію на останньому році навчання як правило, відводиться 1-2 тижні (залежно від спеціальності).

У розділі практична підготовка Зазначають перелік усіх видів практичної підготовки (навчальна, технологічна, виробнича, переддипломна тощо), їх обсяг у кредитах ЄКТС, тривалість у тижнях та терміни проведення (семестри).

Розділ Державна підсумкова атестація включається до навчального плану на основі базової загальної середньої освіти і містить інформацію щодо форми проведення державної підсумкової атестації у відповідному семестрі та переліку навчальних предметів, визначених відповідно до законодавства.

У розділі атестація здобувачів фахової передвищої освіти зазначають інформацію щодо форми підсумкового контролю та її обсягу у кредитах ЄКТС у відповідному семестрі.

2.3. План освітнього процесу

Даний документ повинен включати відомості про:

- а) назви освітніх компонент обов'язкової частини ОПП;
- б) цикли вибіркового освітніх компонент вільного вибору здобувача освіти: вибіркові освітні компоненти обираються з каталогу вибіркового освітніх компонент або блоків вибіркового освітніх компонент відповідно до ОПП;
- в) форми семестрового контролю (екзамени, диференційовані заліки);

г) кількість кредитів ЄКТС, встановлених відповідним освітнім компонентам;

д) розподіл загального обсягу годин, закріплених за освітніми компонентами, на аудиторні (лекції, лабораторні, практичні) та самостійну роботу здобувачів освіти;

е) кількість тижнів у кожному семестрі;

ж) загальну кількість годин тижневого навантаження;

з) кількість курсових робіт (проектів).

Під час розроблення плану освітнього процесу обов'язково необхідно враховувати, що:

-навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, орієнтовно 60 кредитів ЄКТС;

-орієнтовно кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма здобуття освіти) для здобувачів фахової передвищої освіти може становити до 20 годин. Кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятись залежно від дисципліни: підготовка у сфері природничих, технічних дисциплін тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, водночас під час підготовки здобувачів освіти за дисциплінами соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу здобувачів освіти;

-гранично допустиме аудиторне тижневе навантаження на здобувачів фахової передвищої освіти становить 30 годин. Частина годин з предмета «Фізична культура» (2 год на тиждень) не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навантаження студентів (наказ МОН від 01.06.2018 № 570);

-розподіл аудиторних занять між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного та практичного навчання є прерогативою циклових комісій;

-складання заліків, зазвичай, проводять на останньому занятті;

-у плані освітнього процесу вказують кількість тижнів у семестрі згідно з графіком освітнього процесу;

-логічну послідовність вивчення освітнього компонента відображають у плані освітнього процесу за курсами та семестрами, відповідно до його місця у структурно-логічній схемі ОПП;

-у плані освітнього процесу розподіл навчального навантаження відображають у кредитах ЄКТС та аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями;

-начальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти на основі базової середньої освіти розробляють на підставі відповідної ОПП та освітньої програми профільної середньої освіти. Усі освітні компоненти плану освітнього процесу мають відповідати ОПП та освітній програмі профільної

середньої освіти закладу освіти у частині переліку та назв освітніх компонентів (навчальних предметів). План освітнього процесу поділяється на дві частини: за програмою профільної середньої освіти та за ОПП. До частини плану освітнього процесу за програмою профільної середньої освіти включають усі навчальні предмети профільної середньої освіти (базові, профільні предмети і спеціальні курси, вибірково-обов'язкові предмети, факультативні курси), їх обсяг зазначають в аудиторних годинах, у тому числі відображають розподіл навчальної роботи в аудиторних годинах за курсами, семестрами, тижнями.

3. ЗМІСТОВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

3.1. Змістовність навчального плану визначається освітньо-професійною програмою.

3.2. Навчальні плани, складені на основі відповідних освітньо-професійних програм за спеціальностями, складаються з циклів загальної та професійної підготовки.

3.3. При розробленні навчального плану обов'язково необхідно враховувати, що:

- загальна кількість освітніх компонент на навчальний рік залежить від обсягу кредитів Які відводяться на освітні компоненти;

- навчальні дисципліни і практики плануються орієнтовно, в обсязі трьох і більше кредитів ЄКТС; орієнтовно 60 кредитів ЄКТС відповідають навчальному навантаженню повного навчального року; обсяг одного кредиту ЄКТС складає 30 годин; на семестр можуть встановлюватись орієнтовно по 30 кредитів (разом з екзаменаційною сесією); кредити відповідають складовим навчального плану (навчальним дисциплінам, практикам, курсовим та випускним кваліфікаційним роботам);

- великі за обсягом навчальні дисципліни (у тому числі такі, що вивчаються впродовж кількох періодів навчання) можуть при необхідності поділятися на модулі, яким також можуть встановлюватись кредити;

- вивчення всіх навчальних дисциплін завершується диференційованим заліком або екзаменом;

- розподіл аудиторних годин між лекціями, практичними, семінарськими, лабораторними заняттями, а також між тижнями теоретичного навчання здійснює коледж; при цьому максимальне тижневе аудиторне навантаження, як правило (разом із заняттями з навчальної дисципліни «Фізичне виховання»), не повинно перевищувати 30 годин;

- кількість курсових робіт (проектів) не повинна перевищувати 2-3 за весь період підготовки здобувача за відповідною ОПП;

- кількість кредитів для навчальних дисциплін за вибором здобувача фахової передвищої освіти повинна складати не менше 10% загальної кількості;

- на 1-х і 2-х курсах для здобувачів фахової передвищої освіти за

освітньо-професійним ступенем фаховий молодший бакалавр здійснюється загальноосвітня підготовка, де на всіх спеціальностях вивчаються навчальні дисципліни, необхідні для здобуття повної загальної середньої освіти;

- на 2-х і 3-х курсах згідно з навчальними планами відповідно до спеціальностей проводяться навчальні практики, які дозволяють здобувачам освіти отримати відповідні навички, вміння та компетенції за обраною спеціальністю;

- на 4-х курсах проводяться виробничі, технологічні, практики та переддипломні практики, на яких закріплюються навички та компетенції отримані в період навчальних практик.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Процес розробки та затвердження навчального плану проходить наступні етапи:

1) Проєкт навчального плану підготовки здобувачів освіти розробляється робочою групою у складі заступника директора з навчально-методичної роботи, зав. відділення за фахом, голови випускової циклової комісії та гаранта освітньо-професійної програми на весь період навчання з обов'язковим дотриманням вимог стандарту фахової передвищої освіти (при його наявності), а також керуючись вимогами забезпечення якості освіти, стратегією Дніпровського політехнічного фахового коледжу, відповідними рішеннями Педагогічної ради.

2) Підписаний розробниками проєкт навчального плану розглядається на засіданні Педагогічної ради, затверджується директором коледжу і скріплюється печаткою, як правило не пізніше 31 серпня відповідного року.

3) Заступнику директора з НМР та методичному кабінету встановлюється термін для експертизи відповідного навчального плану (2 тижні).

4) Після завершення експертизи навчального плану заст. директора з НМР та методичний кабінет завершує оформлення навчальних планів.

5) Рішення Педагогічної Ради Дніпровського політехнічного фахового коледжу по затвердженню навчального плану вводиться в дію наказом директора Дніпровського політехнічного фахового коледжу

5. ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

5.1. З метою удосконалення змісту навчання, конкретизації планування освітнього процесу, своєчасного внесення змін на виконання наказів та розпоряджень МОН, рішень Педагогічної ради, врахування регіональних потреб і вимог замовників фахівців, закріплення навчальних дисциплін за певними цикловими комісіями, щорічно складаються (або коригуються) робочі

навчальні плани на наступний навчальний рік.

5.2. Робочі навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності, курсу та форми навчання.

5.3. У робочому навчальному плані можливі незначні зміни у порівнянні із навчальним планом, які відповідають більш ефективній реалізації навчального плану виходячи з поточного стану та задач функціонування й життєдіяльності коледжу, кліматичних, фінансових або інших змін.

5.4. Робочий навчальний план складається з наступних розділів:

- загальні відомості;
- посилання на Графік навчального процесу;
- план навчального процесу;
- практика;
- розподіл годин з комплексного екзамену, по підготовці та захисту курсового проєкту (роботи), дипломного проєкту (роботи);
- грифи затвердження та погодження.

5.5. Загальні реквізити включають: ступінь фахової передвищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програму, курс та форму навчання.

5.6. Графік освітнього процесу включає витяг з навчального плану.

5.7. Робочий навчальний план розроблений на основі розробленого і затвердженого навчального плану для відповідного курсу і спеціальності повинен включати відомості про:

- назви освітніх компонент обов'язкової частини ОПП;
- назви освітніх компонент вибіркової частини ОПП (цикли дисциплін вільного вибору здобувача освіти);
- назви позакредитних дисциплін;
- форми семестрового контролю (екзамени, диференційовані заліки, курсові роботи / проєкти, розрахункові та графічні роботи);
- кількість кредитів ЄКТС, встановлених навчальним дисциплінам;
- розподіл загального обсягу годин, закріплених за навчальними дисциплінами, на аудиторні (лекції, лабораторні, практичні) та самостійну роботу студентів;
- прізвища викладачів які викладають відповідні навчальні дисципліни.

5.8 Розділ «Практика» повинен містити назви практики, семестр, кількість годин і тижнів для відповідного виду практики.

5.9. Робочі навчальні плани готуються заступником директора з НМР та затверджуються директором коледжу.

6. ПОРЯДОК РОЗРОБКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Розробка та затвердження робочого навчального плану передбачає

наступні етапи:

1) Проєкт робочого навчального плану підготовки здобувачів освіти готує заступник директора з НМР для кожної спеціальності та курсу окремо.

2) Заступнику директора з НМР на перевірку одного робочого навчального плану відводиться не менше 2-х годин робочого часу.

3) Після перевірки проєкт робочого навчального плану з візою заст. директора з НМР затверджується директором Дніпровського політехнічного фахового коледжу.

4) Проєкти робочих навчальних планів погоджуються з головами випускових циклових комісій.

5) Після затвердження директором коледжу оригінали робочих навчальних планів зберігаються у заступника директора з НМР.

7. ПОРЯДОК ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення приймається на засіданні Педагогічної ради коледжу та вводиться в дію наказом директора.

7.2. Зміни до цього Положення приймаються в тому ж порядку, що й саме Положення.